

Долгопол Олена Олександрівна
доцент кафедри психології, педагогіки та мовної підготовки
ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, кандидат педагогічних наук
e-mail: dolgop_helen@ukr.net

ДИСТАНЦІЙНІ ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ- НЕРЕЗИДЕНТІВ

Методологічною основою використання дистанційних тренінгових технологій у формуванні мовленнєвої компетентності студентів-нерезидентів є такі підходи: 1. компетентнісний – мовленнєва компетентність студента є складовою загальної професійної компетентності майбутнього фахівця; 2. діяльнісний – мовленнєва компетентність іноземних студентів формується у навчальній діяльності як в очному, так і в дистанційному форматах навчання; 3. соціально-психологічний – мовленнєва компетентність дає змогу успішно адаптуватися нерезидентам у реаліях чужої країни.

Мовленнєва компетентність включає такі складники: лексичну, фонетичну, граматичну, діалогологічну, комунікативну, функціональну, стилістичну, риторичну, інтелектуальну, креативну компетенції. Досвід упровадження тренінгових технологій в дистанційне навчання нерезидентів доводить їх ефективність, оскільки великий арсенал методів, форм, способів взаємодії дозволяє викладачеві організувати роботу над формуванням перерахованих складових в межах одного тренінгового заняття. Практичне заняття, побудоване за тренінговою технологією, дозволяє студентам-нерезидентам:

1. опанувати певний запас слів у межах відповідної теми, виконати вправи та завдання щодо адекватного використання лексем, правильного вживання професійної та загальноповсякденної лексики (лексична компетенція);

2. відпрацювати правильну вимову всіх звуків української мови, звукосполучень відповідно до орфоепічних норм, засвоїти правильне наголошування слів, розвинути фонематичний слух, опанувати інтонаційними

засобами виразності мовлення: темп, тембр, сила голосу, логічні наголоси тощо (фонетична компетенція);

3. навчитися усвідомлено вживати граматичні форми української мови згідно із законами та нормами граматики: рід, число, відмінок, клична форма тощо, розвинути чуття граматичної форми (граматична компетенція);

4. удосконалити вміння розуміти зв'язний текст, відповідати на запитання та ставити запитання, підтримувати та розпочинати розмову, вести діалог, складати різні розповіді (діамонологічна компетенція);

5. комплексно застосовувати мовні і немовні засоби з метою комунікації, спілкування у конкретних соціально-побутових та професійних ситуаціях, уміти орієнтуватися в ситуації спілкування, проявляти ініціативу в спілкуванні (комунікативна компетенція);

6. використовувати в усному чи письмовому спілкуванні текстів зі спеціальною функціональною метою; уміти спілкуватися (функціональна компетенція);

7. вчитися стилістично забарвлювати мовлення; аналізувати мовний матеріал; створювати власні висловлювання різних типів і жанрів; удосконалювати текст, посилювати в ньому певну стилістичну рису, що сприяє виразності мовлення (стилістична компетенція);

8. вчитися будувати доцільне, змістовне, виразне висловлювання (риторична компетенція);

9. удосконалювати вміння працювати з різноманітною інформацією, вміння застосовувати здобуті знання в нестандартних ситуаціях; опановувати прийоми самосійного здобуття нових знань (інтелектуальна компетенція).